



PERIÓDICH INDEPENDENT, REGIONALISTA,
de Literatura, Art, Montepíos, Varietats,
Noticias y Anuncis

Direcció: MUNTANER, 112, 4.^{ra} - 1.^a — Administració: TALLERS, 45, 1.^r

PREU DE SUSCRIPCIÓ: una pesseta TRIMESTRE.—UN NÚMERO SOL, 10 céntims.—ATRASSAT, 15

Avuy donem per tolletí vuyt planas de la comedia catalana

LO MASCOT

y quatre de 'l drama

PABLO CLARÍS

EL PADRE DE LOS CATALANES

Recomanem la lectura de 'l anuñci de 'l MONTEPIÓ CATALÀ que se inserta en lo present número.

NO PER SENZILL MENOS SOLEMNE

Mòlts actes oficials se celebràn ab grandiositat desmesurada.

Los organizadors procuran rodejarlos de tot luxo y aparato.

A l' efecte, adornan los salons ahont aquells han de tenir lloch.

Y tot se torna cortinatjes y candelabros y sillons daurats y alfombras y quadros magnífichs y criats y lacayos.

En una paraula; mòlt aparato per' portar á cap una vetllada, si á má vè, relativa á assumptos de poca importancia, á qüestions poch interessants per son fondon ó per la seva transcendencia.

Per venir algú ab pretext de enaltir, verbigracia, l' amor de patria, y procurarse tal volta un acte de diputat.

O per festejar á algún ministre que 's presenta indirectament a'l poble per medi de alguna recepció ó un tech solemne—que en últim terme pága sempre 'l poble mateix—y que en aquell propi convit li anuncia la necessitat de nous tributs indispensables per assaciar necessitats de 'ls que s' atipan ab lo fruyt de 'l treball de 'ls contribuyents.

Ara per rébrer á un personatge que de 'ls assump-

tos que se li exposan no 'n fá cap cás, puig tot lo que li dihen li entra per una aurella y li surt per l' altra.

Y cosas per l' estil varias vegadas.

Perque d' aquets actes aparatosos se 'n fan mes de superfluos que de utilitat positiva.

Casi tots són mes ceremoniosos que convenientes.

Casi tots parlan mes a 'ls sentits corporals que á las facultats de l' ánima.

No poch d' ells aprofitan sols a'l sensualisme.

Pero 's fá soroll y no fálta qui ab ells se dona importancia ó se 'n puja a'l candelero.

Y la prensa se 'n ocupa, y 'ls elogia.

Fins de vegadas, no contentantse ab descriur semblants festas, anomena á 'ls concurrents, sobre tot á las senyoras.

Fa la descripció de 'ls vestits elegants de las elegants que 'ls lluheixen.

Y aixís s' omplan columnas de 'ls periódichs, ab cosas que entretenen encara que no aprofitan.

Pero 's tracta de personalitats mes ó menos importants, si be que sempre influyents, y d' aquí vè l' afany de las descripcions encomiásticas.

No vol dir aixó que la prensa no parli d' altres actes d' altra mena.

Mes en general se 'n cuyda menos.

A alguns d' aquestos, no hi acut sempre que se la convida.

De manera, que aixó fins á cert punt justifica 'l silenci que observa un cop aquells ja són un fet consumat.

Silenci qu' és una llástima que 's guardi.

Perque en certas ocasions y circunstancias, hi ha actes oficials sense esplendors enlluernadors, que en mitj de sa senzillez no deixan de tenir solemnitat.

Nosaltres anem ara á parlar de un d' aquestos; ó siga de una distribució de premis guanyats en uns examens d' escola de primera ensenyansa.

Ja ho sabem que per alguns aixó no val la pena.

No obstant, la val per altres, y lo que és mes, la val la cosa en sí.

Va sèr un acte senzill; pero—com diem avans—no per senzill menos solemne.

Tinguè lloch dissapte en nostra capital, en la barriada de Gracia, en lo local de l' Institut obrer graciense.

Se celebrá baix la presidencia de la autoritat municipal, havent confiat lo senyor Alcalde sa representació a'l digne concejal D. Aureliano Plaza.

Hi havia, com és de pensar, tota la Junta Directiva y 'ls senyors professors de l' Institut.

També van acudirhi la majoria de 'ls socis y sas families.

Pero lo mes característich de la festa èra la presència de mes de cent alumnes—noys y noyas—que li donaren un conmovedor aspecte de simpatia.

La sala èra senzilla: hi havia poch adornos: eura que ab artísticas combinacions s' arripaba á las parets com simbolisant la necessitat de que l' afany de instrucció s' arripa a'l cor de 'ls nens y nenas, ó que s' enfilaba per las columnas significant que solament pòt enlayrarse l' home per medi de l' estudi, dedicants'hi desde sa edat mes tendra.

L' estrado no ostentaba adornos de guardaropía; pero n' ostentaba d' altres.

Son millor adorno eran las medallas d' or, de plata y de bronze y 'ls diplomas y llibres que s' havian de adjudicar.

Hi havia molta claror per medi de la electricitat, que patentisaba lo darrer adelanto de la llum.

Hi havia piano, l' instrument compendi de tots los instruments de música.

Hi havia cadiras blancas que no amagaban la boga sota encoixinats assientos, com no déu amagarse may la conciencia de l' home honrat sota 'l coixi de la hipocresia y la perfidia.

Es dir, sencillez en tot; pero sencillez solemne y significativa.

L' acte comensá ab la lectura de la memoria de 'l secretari D. Ramón Roig, seguint després unas oposicions entre 'ls deixebles que obtaven a'l diploma de honor, premi extraordinari concedit pe 'l president D. Bonaventura Campalans, que 's va otorgar a'l noy Joseph Bertrán, havent guanyat un accésit lo no menos aprofitat alumne Rafel Lluís.

Inmediatament se feu la distribució, presentantse de un á un los nens y nenas á recullir los premis guanyats, y després de uns discursos de 'ls mencionats alumnes y de la noya Marfa Baucells que va guanyar sense oposició 'l premi de Honor de la secció femenina, va acabar ab un bon discurs de 'l Sr. Campalans y atinadas frasses de 'l concejal Sr. Plaza, enaltint la importancia de la instrucció primaria com á sólida base de la educació en la classe obrera, per qual motiu l' Ajuntament dona una subvenció, encara que reduhida, a'l Institut que tant fá pe 'ls obrers de aquella barriada.

Vinguè després la part artística, ab la execució de varias composicions de cant, piano, guitarra y bandurria, executadas pe 'ls Srs. Vila, (pianista) González, (barítono) y 'ls germans Romen, y per fi 'l jove Sr. Lladós recitá algunas poesias festivas ab molta gracia y naturalitat.

La festa deixá molt bona impressió en tots los concurrents que pe 'ls resultats vistos y 'ls propòsits anunciats, surtiem convencuts de la verdadera importancia de 'l Institut.

També n' estèm nosaltres y per això la Redacció li dedica aquest article en proba de felicitació y de encoratjament pera 'l nou curs.

P. DE R.

Revisla teairal

Novedats.—Continúan las funciones d' ópera, dirigidas pe 'l mestre Perez Cabreño.

Diumenge 27 passat posá en escena, altra vegada, *I Puritani* per la tarde, y per la nit *Gli ugonotti* desenyant las principals parts las Sras. Robert, Amat y 'ls Srs. Morera (Pere), Rovira y altres.

L' aspecte de 'l teatre demostraba lo que li plau a'l públich de Barcelona la partitura de Meyerbeer.

La sala estaba plena de gom á gom.

La Sra. Robert en lo paper de *Valentina* se defensá com poguè, sortejant las dificultats y 'sent en alguns passatjes aplaudida.

Lo tenor Sr. Morera (Pere) fou objecte de demostracions de desagrado, en nostre concepte justíssimas.

Lo treball de 'l jove tenor s' ha de cassar a'l vol, ja que tè 'l dò de cambiar las mes conegudas é importants melodias de sa particella, afeint'hi apoyaturas ó grupeitos ó altres flors que usa la técnica musical pera adornar certs passatjes, certas frases en que 'l cant s' hi presta.

Y no volem dir ni un mot respecte la base económica en que s' assentan aquestas funciones.

Ahir se posaren *Ugonotti* y *Der Freischütz*.

D' aquesta última 'n parlarem en lo número próxim.—
FLORIDA.

Granvia.—Continúan las funciones prenent'hi part lo simpátich y popular actor D. Juli Ruiz.

Divendres passat tinguè lloch lo seu benefici.

Ab tal reclam era d' esperar, com succehi, estiguès lo local ple com un ou.

Verdaderas probas de simpatia rebé 'l beneficiat en la interpretació de diferents personatjes.

A'l final se recitaren algunas poesias alusivas a'l acte y 's coroná 'l busto de 'l aplaudit actor y autor.

Y permiti'ns nostres lectors emitim nostra opinió respecte l' acte citat.

Coroná 'l busto d' un artista están aquest present y si á má vè, que dirigeix la funció, resulta, per' nosaltres, un poch prim mirat baix l' aspecte de la serietat, formalitat y sentit comú.—ROMEO.

Tívoli. Circo Equestre.—Ab éxit se feu la *reprise* de la pantomima *Mazzeppa*, havent fet l' empresa un va y tot per' adornarla ab la propietat que 'l seu argument requereix.

La interpretació, be.

Lo protagonista *Mazzeppa* está representat per la Sra. Bedini que en sa execució fa gala d' exquisit gust é intuició dramática y de sas formas esculturals.

Continúan sent los héroes de 'l programa, los simpátichs saltadors *O'leary's* y 'ls atletas *Wonder's*.

Próximament debutará 'l popular clown *Pippo*.—V.
MATHEU.

NOSTRA OPINIÓ

Hem esperat ab la creencia de que sería algún altre periódich qui tirés a'l ayre la idea que s' ha fet general entre 'ls músichs que ab interès y zel se cuydan de 'ls medis fàcils, conduhents á que Barcelona ocupi 'l lloch que per son rango artístich li correspon.

Nostra espera no ha donat resultat; per desgracia, nostra creencia ha sigut fallida. Anirem sols en lo viatge: no desistirem per això.

Exposarem nostra humil opinió, esperant que las dig-

nissimas personas que poden resóldrer en definitiva l'assumpto, la tindran en compte sino pe 'l mérit y valor de la mateixa, per la intenció que l'ha dictada.

Fa poch temps s'obrí en la Casa de Caritat, concurs per 'la provisió de la plassa de mestre director de la banda. Procediment digne que proba una vegada mes la sana y recta conducta de la Junta Directiva, que vol premiá 'l mérit despullat de recomendacions.

¿Están en las condiciones establertas en la convocatoria, totas las que 's requereixen pe 'l exercici de 'l càrrech que 's solicita? ¿Bastará que 'l solicitant demostrí possehir bon caudal de ténichs coneixements respecte sa executió y manera d' obtenirla? ¿No 's té de tenir en compte, (condició primordial que té d' ésser la base sobre la qual ha de fixar sa ilustrada atenció la Junta) la índole de 'l càrrech de director y mestre d' una banda d' assilats que, 'ssent avuy planté d' artistes purament en sa part práctica, ho puguin ésser demá per sentir en sa intel·ligencia, guiada desde son principi per má destra, perita, versada en la ensenyansa y coneixedora de 'ls secrets 'hont l' art guarda 'ls mes prenhats tresors de sa estètica la corrent de 'l gust é inspiració, y puguin, ensempe, sèr honra de la casa hont s' albergaren y gloria de la terra en que nasqueren?

Són precisas, indispensables, en nostre concepte, reunir 'l candidad las dos mentadas condiciones, que estiuguin las dos á la mateixa tessitura, cantin a'l mateix tò, y que puguin ostentar en sos certificats de mérit, los resultats obtinguts en individus de parecscuda condició social, per' calcular d' eix modo, los positius beneficis que 's tocarían posat a'l frente de la direcció de la mencionada banda.

Suposem, ó mellor; estem segurs que las digníssimas individualitats que componen la respectable Junta Directiva de la Casa de Caritat, tindran presents los importants extrems indicats y obrarán en conseqüencia.

Ara va la nostra opinió.

No duptem que entre nostres músichs hi hagi qui ab mérits suficients mereixqui la plassa anunciada, no: seria duptar de la evidéncia; pero ¿qui 'ns donará seguritat plena de que a'l mateix temps que bon compositor és bon mestre y excelent director de banda?

Si nosaltres tinguéssim l' alta representació de la tantas vegadas citada Junta, aniriam sobre segur obtenint bon resultat, fent lo següent:

Enviariam á buscar a'l mestre Ramón Roig, actual director de la banda d' Infantería de Marina, de punt á Cartagena, que ha complert lo temps reglamentari pèra obtenir lo retiro, li donariam la direcció de nostra banda junt ab las mes ámplias, omnimodas é indiscrecionals facultats de reforma, ampliació y modificació de personal y d' instruments y a'l poch temps s' hauria operat en la banda de la Casa de Caritat un cambi radical que tot Barcelona aplaudiria.

Se 'ns objectará que 'l mestre Roig té molt delicada la salut y que passa de 'l temps que ara s' ha donat en dir reglamentari.

Res d' això 'ns aturaria.

La falta de salut no es óbice porque continúi en la direcció de la banda de Marina; si impliqués inutilitat, a'l exércit no hi seria, no volen inútils.

Donchs, lo mateix que fá allí feria aquí y potser ab mes gust, ja que aquí podria, sens obstacles, desplegar son caràcter d' expert innovador y reformador, quant allí no 's pót mórur de 'l camí pe 'ls altres designat.

Senyalat nostre candidad (que no 's presentarà) que ab aplauso seria rebut per tothom que recorda lo que era quant dirijia la tan celebrada banda d' Enginyers, de grata memoria, ¿no podria la Junta Directiva de nostra Casa de Caritat, encaminar sos treballs á l' objecte de que 'l mestre Roig vingués á posarse á la direcció de la banda? Creyem que sí.

Mes: estem seguríssims obtindrian sas gestions felís resultat y l' aplauso unánim de 'ls músichs y verdaders amateurs que de la bona música hi ha á Barcelona.

Aquesta es Nostra opinió.

M. VIDAL.

Secció de Montepíos

Montepío Catalá.—AVISO IMPORTANTE.— Por acuerdo de la Junta de Gobierno y con objeto de evitar abusos, en cumplimiento de lo dispuesto en el apartado

2.º del art. 19 de los Estatutos, serán dados de baja los asociados ó asociadas morosos, concediéndose un plazo hasta el día 12 del actual para ponerse al corriente de pago. Pasada esa fecha, los que no hayan retirado sus recibos, que hallarán en el domicilio social, Muntaner, 112, 4.º, 1.ª, quedarán excluidos de este montepío, sin más aviso, y perderán todos sus derechos al mismo, como igualmente los que puedan tener en «La Unión defensora del Socorro mutuo», á cuya asociación, al ser baja en este montepío dejarán de estar inscritos.

Y para que nadie pueda alegar ignorancia, á fin de evitar los perjuicios consiguientes, se publica este anuncio en el presente número de LO TEATRO CATALA.

Barcelona 4 Septiembre 1898. — El Presidente, José M.ª Pous.

Segons sembla, va á entrar en un periodo de activitat especial la associació *La Unión defensora del Socorro mutuo*; puig son actual Consell Directiu está animat en vista de 'l desarrollo que va prenent la societat de dia en dia. Avuy están ja inauguradas totas las secciones, tant las de associats colectius, com personals, y las de morts, malalts, parteras é impossibilitats, que ofereixen auxili en formas mes justas y ventajosas que en altrás germandats.

La de subsidi per malalties ha servit ja per' socórrer á alguna de las personas que hi perteneixen, haventse tocat los bons resultats que ha de donar.

Lo Consell té en estudi la proposició de 'l secretari D. Juliá Gil Rincon, referent á la adquisició de ninxos, éra 'ls associats, y ha acordat fer entrega de diplomas á los socios de Honor.

També está preparant algunas reuniones de propaganda y s' ocupa en organisarne una de importancia extraordinaria y que podrá ser de utilitat excepcional.

Fem referencia á la celebració de 'l «Congrés general de Auxili mutuo» que pensa celebrar en aquesta ciutat durant la primavera de l' any vinent, á l' que hi podrán assistir delegats de germandats, de tota mena de corporacions de beneficencia, representants de periódichs y associacions religioses, tant nacionals com de l' extranger.

Los temas tindran gran interés y á fi de procedir ab cuydado y bon zel, no será extrany que ans de donarse publicitat á las bases se convoqui una reunió preparatoria, cosa que considerem acertada per' lograr un bon resultat.

La germandat *El Amparo Moderno* ha acordat convidar á totas las demés de Barcelona á una reunió per tractar de assumptos interessants á 'ls germans de cada una d' ellas.

L' afany que alguns montepíos tenen per' invertir los fondos en valors públichs, pót donar á algún d' ells mes de un mal de cap. En la junta general de 'l de S. Camilo 's va véurer aixís.

La Directiva, en l' estat de comptes hi posa com á existencia la cantitat de Ptas. 3330'93 que li van costar 11 obligacions de 'l ferrocarril de T. B. y F. y Ptas 904'07 per altrás tres obligacions.

Ab las vicissituds ocurregudas á la Companyia de 'l ferrocarril, avuy aquellás obligacions valen la tercera part menos: es dir, si hagués de vénderlas no 'n treuria de bon tros lo que consta que tenen de valor en l' estat de comptes.

¿Per qué, donchs, la Junta posa tot son valor de cost com cantitat efectiva ó existent en Caixa, si això no és vritat? ¿Y 'ls revisors de comptes, no ho van véurer?

¿Qué hi fa que hi hagi una nota a'l peu de l' estat com volentho aclarar? ¿No era mes lògich y just que en lloch de pintar en lo paper una existencia de Ptas 5627'49 hi hagués apuntada una cantitat menor que seria la verdadera, encara que fes baixar los fondos en unas 2000 pesetas?

L' estat de comptes á que 'ns referim es molt detallat y explicatiu; pero á copia de columnas, distribucions y números encasillats, atenant á que la majoria de 'ls germans són personas de pocas lletras, mes valia á parer nostre, menos treball de confecció y en cambi mes senzilla, y sobre tot mes vritat y exactitut.

Rápidas

LI.

Quien desde lejos te mira,
ante tu grandiosidad,
por visitarte suspira
así que atento te admira,
montaña de Montserrat.

Y llégase á ensimismar,
cuando consigue pisar
tus mil escabrosidades
y su acento retumbar
oye en tus concavidades.

Geológico renombre,
por tu estructura y calaña
desde antiguo te acompaña;
y te dá la Virgen nombre
de religiosa montaña.

Es cual otra maravilla
tu artístico santuario,
y valor extraordinario
junta tu regia capilla,
histórico y legendario.

En tus escarpadas lomas,
entre nubes y entre aromas,
se elevan varias ermitas,
semejantes á palomas
místicas, santas, benditas.

Cataluña respetuosa,
de tí ya jamás prescinde,
y se cree poderosa
é invencible, porque rinde
culto á tu Virgen gloriosa.

Mientras levantes ufana
tu frente, y muestras galana,
Montserrat, tus excelencias,
habrá fé, habrá creencias
y habrá Patria catalana.

JOSÉ MARTRUS.

Reunions particulars

FOMENT DE LA BARRIADA DESANT ANTONI.—
Ab una distingida y selecta concurrència 's representá
diumenje, baix la direcció de 'l Sr. Roig, lo drama *Los*
dos Sargentos Franceses y la pessa *El rapto de la Sabina*.

De la execució de 'l drama hem de dir que estigué á la
perfecció, donant mérit real y positiu a'ls dos sargentos,
los Srs. Roig y Berge, que tenian confiat los citats pa-
pers. Las Sras. Balestroni (mare y filla) ajudaren a'l bon
desempenyo; estigué en carácter lo Sr. Massana que in-
terpretá son paper ab acert.

Los Srs. Saseny, Socías, Roca, Oliver y Aymerich,
bastant be.

La nena Pepeta Brasas, se féu simpática á la surtida,
dient ab gracia y soltura é interpretant ab acert son pa-
per, que li valgué sér aplaudida.

Lo jove Sr. Aymerich, primer intérprete de *El rapto*
de la Sabina, posseheix dots que 'l fan mereixedor d'ocu-
par un lloch distingit en l'escena.

Los demés intérpretes, acertadíssims.—VIDAL MA-
THEU.

Saló de descans

—Lo mestre Soler y Rovirosa ha terminat ja una, y
está acabant l'altre, de las dos superbas decoracions
que s'han de montar en lo teatro de la Renaissance de
París, per' las representacions que en ell donarán pró-
ximament María Guerrero y Díaz de Mendoza.

La que ha remés ja representa un saló de palau árabe
y es un detxat d'entonacions lluminosas de brillant y
ben disposat colorit.

Las parets ab son alicatat arrimader de blavenchs

quina faixa superior rodeja 'ls marchs de las portas láte-
rals, són de color clar y unit, formant contrast ab la ri-
quesa de la labor de l'arch de ferradura de la gran porta
practicable de 'l centro de la escena, que dona pás á una
ampla galería destacada per fosch, en quin fondo brilla,
com iluminada pe 'l sol, un jardí ab son joch d'aygua y
sos grupos de variadíssims fiors.

Lo sostre de 'l saló es de finíssima labor de taracéa y
cubreix las taulas de 'l pis un tapis de capritxosos ara-
bescos formats per baldosas y blavenchs. Lo conjunt es
rich y sobri á 'l mateix temps: es la regia mansió que ha
de servir de fondo á la faula de «Ortiz de las Roelas».

La segona de ditas decoracions és per' las escenas de
la tercera jornada de la comedia de Calderón, *Casa con*
dos puertas. La decoració és d'un efecte sorprendent
per la disposició de 'ls termes, los detalls de l'arquitec-
tura, l'acertat retall de las massas y la entonació llumi-
nosa á tretxos, á tretxos trista d'una nit de lluna filtrant-
se per las sinuositats d'un carrer genuinament espa-
nyol.

Es una decoració completíssima y característica, de
sabor espanyol sense la mes petita exageració, y de un
efecte sorprendent y segur.

—Segons noticias que tenim per certas, la empresa de
lo teatro de 'l Liceo ha contractat: De Marchi y Bonci,
tenors; Sottolana, Menotti y Guavecarini, barítonos;
Lucaceska mezzo soprano; Storchetti, primera baylari-
na, y de primer viola el Sr. Calzo que ocupa igual pues-
to en lo teatro de la Scala de Milan.

—Lo día 29 de 'l prop-passat mes d'Agost morí en San
Just Desvern, D.^a Isabel Soler y Bosch, viuda de 'l in-
mortal cantor de nostre poble, Joseph Anselm Clavé.

Rebi sa atribulada familia lo nostre mes sentit pésam.

Toalla FRINÈ



Son ús hermozeja 'l rostre, absorveix
la grassa del cutis, treu las arrugas, con-
trau 'l poro de la epidermis y evita las
tacas, borro y erupcions de la pell.

Rejoveneix y es un tresor per conser-
var la dentadura neta, forta y esmaltada
desapareixent ab son ús lo sarro y l'es-
corbut.

Se ven en totas las perfumerías

ARCHIVO LÍRICO-DRAMÁTICO Y COPISTERÍA DE

Francisco Pérez Pol

SE PROPORCIONAN ACTRICES Y ACTORES

Calle de Roig, núm. 24, entresuelo.—BARCELONA

ARXIU Y COPISTERIA de vers y música

Joseph Bonnin

PUNTUALITAT Y ESMERO EN SERVIR

— Passatge de Madoz, núm. 5, 2.^a —

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums, de

• JUAN AYNÉ •

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA

~~~~~ Especialidad en pianos de alquiler. ~~~~~

Guitarras desde 5 pesetas.

Imp. Pujol y C.<sup>a</sup> - Tallers, 45.—Barcelona